ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1980

Vyhlásené: 22.07.1980 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

88

VYHLÁŠKA
Českého úřadu bezpečnosti práce
ze dne 22. května 1980
o bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu silničních vozidel

Český úřad bezpečnosti práce stanoví v dohodě s příslušnými orgány a organizacemi podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce:

§ 1
Rozsah platnosti

(1) Vyhláška stanoví povinnosti organizací, ostatních provozovatelů, [1]) kteří poskytují některé služby a opravy na základě povolení národního výboru (dále jen "provozovatel") a pracovníků z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu, tj. zejména při pohybu, obsluze, údržbě a opravách silničních vozidel (dále jen "vozidla"), a při pracích s tímto provozem úzce souvisejících, jakož i organizací, které se zúčastňují provozu silniční dopravy.

(2) Vyhláška se nevztahuje na provoz vozidel:

a) ozbrojených sil federálního ministerstva národní obrany,

b) ozbrojených sborů ministerstev vnitra, Sboru národní bezpečnosti a útvarů Pohraniční stráže a ochrany státních hranic.

(3) Vozidly se pro účely této vyhlášky rozumějí všechna vozidla pohybující se motorickou silou po pozemních komunikacích, [2]) po zpevněných nebo nezpevněných cestách a v terénu, která nejsou vázána na koleje ani na elektrické vedení. Pod pojem "vozidlo" se zahrnuje i každá jízdní souprava vozidel.

Povinnosti při provozu vozidel

§ 2
Způsobilost řidičů

(1) Dopravu věcí a osob vozidly s celkovou hmotností převyšující 7,5 t mohou provádět řidiči, kteří splňují podmínky stanovené zvláštními předpisy [3]) a absolvovali alespoň 200 hod. prokazatelného zácviku na vozidlech s nejmenší hmotností 7,5 t. Zácvikem se rozumí řízení vozidla pod dohledem zkušeného řidiče.

(2) Jízdy, při nichž řízení vozidla během pracovní směny trvá déle než 8 hodin, smějí provádět pouze řidiči, kteří mají nejméně 2 roky praxe v řízení vozidel o stejné nebo větší hmotnosti.

§ 3
Bezpečnostní přestávky

(1) Nepřetržitá doba řízení nesmí být delší než 3 hodiny . Za nepřetržitou dobu řízení se považuje řízení vozidla a pobyt řidiče ve vozidle při jeho zastavení z důvodů provozu nebo odbavování cestujících. Je-li tato doba přerušena na dobu kratší, než jsou stanoveny v následujících odstavcích, doba řízení se považuje za nepřetržitou.

(2) Řidiči musejí přerušit řízení z důvodů bezpečnosti práce vždy nejpozději po 3 hodinách nepřetržitého řízení na dobu 30 min. (dále jen "bezpečnostní přestávka"), během které řidiči nevykonávají činnost, vyplývající z jejich pracovních povinností.

(3) Třicetiminutové bezpečnostní přestávky může provozovatel rozdělit, přičemž nejkratší pro tento účel započitatelná doba je 10 minut, s výjimkou dálkové dopravy.

(4) Ustanovení o bezpečnostních přestávkách neplatí , jsou-li na vozidlo přiděleni současně 2 řidiči, kteří se vždy nejpozději po 3 hodinách nepřetržitého řízení vystřídají. [4])

(5) Provozovatel je povinen kontrolovat doby řízení vozidel a jiných prací, jakož i doby bezpečnostních přestávek a doby odpočinku na základě tachogramů, výkazů o provozu vozidla a dalších dokladů.

(6) Tachogramy je provozovatel povinen uschovávat po dobu tří let.

§ 4
Ubytování osádek vozidel

(1) Provozovatel je povinen zajistit členům osádky vozidla řádné ubytování při pracovních cestách. Pokud jsou vozidla vybavena lůžky umožňujícími členům osádky pohodlně ulehnout, mohou být doby odpočinku stráveny na těchto lůžkách za předpokladu, že vozidlo stojí. Těchto lůžek nelze používat v době, kdy se ve vozidle topí.

(2) Lůžka ve vozidlech určená pro osádku musejí odpovídat ustanovením zvláštních předpisů. [5]) Pokud jsou vozidla používaná pro dálkovou dopravu vybavena lůžky pro osádku vozidla, je provozovatel povinen opatřit je potřebným množstvím lůžkovin, které musí měnit za čisté:

a) při změně osádky vozidla,

b) v případech stanovených orgánem hygienické služby.

§ 5
Dopravně provozní řád

(1) Provozovatel a organizace, v jejíchž prostorách se provádějí nakládka, vykládka nebo jiné práce spojené s provozem vozidel, jsou povinni vypracovat dopravně provozní řád.

(2) Dopravně provozní řád řeší zejména

a) způsob zajištění vnitrozávodních komunikací, parkovacích, odstavných a skladovacích ploch, garáží a dalších ploch z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení, především
   - provedení komunikací (šířka, povrch) a jejich údržbu,
   - způsob používání komunikací (rychlost, směr),
   - označení komunikací (horizontální a vertikální dopravní značky),
   - vyhrazené parkovací plochy, zákaz parkování,
   - určení prostor pro nakládání a vykládání,
   - osvětlení komunikací, nakládacích a vykládacích prostor a parkovišť,

- úklid a opravu komunikací;

b) pohyb všech dopravních prostředků na vnitrozávodních komunikacích
- zákazy nebo příkazy vjezdu nebo vstupu do určitých objektů a prostor,
- omezení pohybu vozidel při určitých situacích např. střídání směn, shromažďování pracovníků apod.,
- přepravu zvláštních nákladů,
- pohyb speciálních vozidel,
- provoz cizích vozidel a pohyb osob v prostorách organizace,
- přepravu osob uvnitř organizace;

c) zajištění údržby a oprav vozidel
- odstavování vozidel d o opravy a opravu,
- způsob odtažení nepojízdného vozidla,
- garážování;

d) organizaci kontroly a školení a přezkušování pracovníků
- organizaci kontroly dodržování dopravně provozního řádu a příslušných bezpečnostních předpisů,
- způsob školení a přezkušování pracovníků.

(3) Součástí dopravně provozního řádu je též schematický půdorysný plán organizace s vyznačením všech komunikací, včetně vyznačení zúžených profilů, vyznačení přejezdů, vjezdů a vstupů do jednotlivých objektů organizace, parkovišť, odstavných ploch, garáží, pracovišť pro ošetřování, údržbu a opravy vozidel.

§ 6
Účast závozníků a průvodčích při provozu

(1) Provozovatel je povinen přidělit na vozidlo závozníka, jestliže

a) je to nutné k nakládce nebo vykládce a vyžaduje-li to povaha nákladu, popřípadě konstrukce vozidla,

b) jde o jízdní soupravu vozidel, kterou je nutno dělit nebo spojovat, [6])

c) vozidlo musí couvat a vjíždět do zúžených prostorů, nebo je třeba dbát zvýšené opatrnosti,

d) to vyžaduje bezpečnost silničního provozu, [7]) nebo povaha pracovní činnosti vyžaduje pomoc závozníka,

e) to stanoví zvláštní předpisy (doprava výbušin apod.).

(2) Místo přidělení závozníka může provozovatel zajistit práce, které jinak vykonává závozník, též jiným způsobem, např . nakládacími a vykládacími četami na stálých pracovištích nebo přidělením více řidičů nebo technickými prostředky vhodnými z hlediska bezpečnosti práce.

(3) Provozovatel je povinen přidělit pro vozidlo s přívěsem pro dopravu osob průvodčího, pokud přívěs není vybaven bezpečným zajišťovacím zařízením dveří přívěsu, ovládaným z místa řidiče a na palubní desce stanoviště řidiče optickou signalizací otevření a zavření dveří přívěsu; provozovatel je povinen zajistit kontrolu a údržbu tohoto zajišťovacího a signalizačního zařízení.

(4) Řidič vozidla je oprávněn dávat závozníkům a průvodčím pokyny.

§ 7
Přidělení dalších řidičů

Jsou-li na vozidlo přiděleni dva nebo více řidičů, je provozovatel povinen určit vedoucího osádky, který je oprávněn dávat členům osádky vozidla pokyny.

§ 8
Couvání a zajíždění

(1) Řidič je povinen dbát při couvání zvýšené opatrnosti a dodržovat ustanovení zvláštních předpisů. [8]) Při provozu mimo pozemní komunikace je řidič povinen postupovat podle těchto předpisů přiměřeně; couvá-li řidič bez pomocníka, musí předem vystoupit a přesvědčit se o povaze terénu a případných překážkách. Je-li vozidlo vybaveno zpětnými světlomety musí být při couvání v činnosti. Začátek couvání bez pomocníka je řidič povinen zdůraznit zvukovým výstražným znamením.

(2) Řidič smí zajíždět k pískovým jámám, lomům, skládkám, staveništím a podobným místům jen tehdy, je-li cesta k nim dostatečně široká, pevná a sjízdná. Za snížené viditelnosti smí řidič zajet do pracovního prostoru nakládky a vykládky jen tehdy, je-li tento prostor dostatečně osvětlen. [9]) Vozidlo je povinen zastavit podle únosnosti půdy tak daleko od kraje lomů, násypů a skládek, aby nevzniklo nebezpečí zřícení nebo zasypání vozidla. Místa, kde je nutno zastavit, musí organizace provozující takové pracoviště vyznačit dobře čitelnými tabulkami, dopravními značkami a zábradlím a v noci červeným světlem; vyžadují-li to okolnosti, musí řidiče upozornit na situaci v místě.

(3) Na pracovištích, kde dochází k couvání vozidel bez závozníků (průvodčích), zejména na autobusových nádražích, smyčkách městské hromadné dopravy, překladištích, staveništích a jiných podobných místech, je organizace provozující taková pracoviště povinna pověřit způsobilého a náležitě poučeného pracovníka, aby naváděl řidiče při couvání.

(4) Pověřený pracovník je povinen navádět řidiče při couvání znameními smluvenými mezi nimi tak, aby nedošlo k nedorozumění nebo záměně; je přitom povinen pohybovat se tak, aby byl stále v přímém zorném poli řidiče. Ztratí-li ho řidič z dohledu, je povinen ihned zastavit; v couvání smí pokračovat jen na smluvené znamení pověřeného pracovníka. Při snížené viditelnosti nebo v noci je pověřený pracovník povinen dávat znamení smluvenými světelnými signály.

§ 9
Zastavení a stání vozidla

Zastavení a stání není dovoleno na pracovištích tam, kde vozidlo

a) překáží z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení,

b) je ohroženo prací konanou v jeho blízkosti,

c) je ohroženo povahou terénu (sesutím břehu, pádem kamene, zapadnutím do měkké hlíny apod.),

d) stojí blíže než 20 m od čerpadla pohonných hmot, pokud nečeká na čerpání,

e) je ohroženo vedením vysokého nebo velmi vysokého napětí.

§ 10
Připojování a odpojování přípojných vozidel

(1) Připojování a odpojování přípojných vozidel se provádí podle návodu výrobce. Smí je provádět jen řádně poučený a zacvičený pracovník, který byl k tomu určen. Pokud v návodu výrobce není stanoveno jinak, nesmí být při zapojování nebo odpojování přípojných vozidel v nich nebo na nich žádné osoby, musí být zabrzděny, bezpečně založeny klíny, návěsy podloženy bezpečnými podpěrami. Najíždět přípojným vozidlem na tažné vozidlo je zakázáno. Pracovník je povinen při zapojování přípojných vozidel použít ochranných rukavic a závěs předem upravit do pohotovostního stavu. Pracovník navádějící řidiče nesmí vstoupit mezi zapojovaná vozidla dříve, než je závěs tažného vozidla vzdálen od oka přívěsu maximálně 250 mm. V této vzdálenosti musí

tažné vozidlo na smluvené znamení zastavit. Řidič smí dokončit couvání na doraz závěsného zařízení teprve na smluvené znamení navádějícího pracovníka a po dorazu vozidlo zabrzdí. Nepocítí-li řidič po couvnutí náraz, musí ihned zastavit, vystoupit z kabiny a přesvědčit se, proč nedošlo ke spojení vozidel.

(2) Po zapojení obou vozidel je řidič povinen na místě přezkoumat řádné spojení a zajištění závěsného zařízení proti samovolnému rozpojení, přesvědčit se o řádné funkci brzdového a elektrického spojovacího zařízení obou vozidel a o řádném zapojení závěsů (lan, řetězů) pro pojistné spojovací zařízení, jsou-li tyto závěsy povinné podle zvláštních předpisů. [10])

(3) Řidič je povinen se přesvědčit

a) před odpojením, že přípojné vozidlo je bezpečně zajištěno proti samovolnému pohybu,

b) po odpojení, že přípojné vozidlo je zabrzděno, a v případě potřeby jsou jeho kola z obou stran spolehlivě zajištěna klíny; návěs musí být podložen bezpečnými podpěrami.

§ 11
Tlačení vozidel

Vozidla je za použití motorické síly dovoleno tlačit jen tažnou tyčí. Nezavěšená přípojná vozidla nesmějí být za použití motorické síly tlačena.

§ 12
Opravy a kontroly vozidel

(1) Vozidlo přistavené k opravě musí být prázdné a řádně očištěné. Oprava naloženého vozidla je dovolena jen výjimečně při jednoduchých opravách v případech, kdy složení nákladu by činilo mimořádné potíže. V takovém případě musí být provedena oprava za přímého dozoru vedoucího pracovníka, který určí technologický postup. Vozidla s nebezpečným nákladem nesmí být opravována v uzavřených prostorách.

(2) Kontrolu technického stavu spodku vozidla je dovoleno provádět jen při vypnutém motoru. Při kontrole nesmí být zařazen žádný převodový stupeň; vozidlo musí být zabezpečeno proti pohybu. Kontrolu chodu motoru a zařízení závislých na chodu motoru je dovoleno provádět jen tehdy, je-li motor spolehlivě upevněn a nejsou-li chodem motoru ohroženy osoby. Při větší opravě vozidla může být zdroj elektrického proudu zapojen jen při kontrole těch částí vozidla, které nemohou být zkoušeny bez jeho zapojení.

(3) Není dovoleno manipulovat s ovládacím zařízením vozidla (táhly, vidlicemi, západkami, pojistnými zařízeními apod.), s automaticky nebo servořízením ovládanou převodovkou nebo s přídavnou převodovkou vozidla apod. bez předchozích opatření, která vyloučí nežádoucí pohyb vozidla a možnost úrazu.

(4) Kontrola a opravy sklápěcího zařízení jsou dovoleny jen tehdy, je-li zdvižená sklápěcí část vozidla bezpečně podepřena pevnou vzpěrou, spolehlivě zamezující samovolnému sklopení.

(5) Při opravě musí být zdvižené vozidlo nebo jeho části bezpečně zajištěny. Ustanovení tohoto odstavce neplatí při výměně kol mimo prostory opraven vozidel a autoservisů.

(6) Provádí-li se kontrola vozidla na zkušebním válcovém zařízení, musí být vozidlo zajištěno tak, aby samovolně nesjelo z válců.

(7) Došlo-li k přehřátí motoru, je možno chladič otevřít jen když klesne přetlak.

§ 13
Roztáčení motoru

(1) Na každém motorovém vozidle musí být účinné spouštěcí zařízení v provozuschopném stavu.

(2) Je zakázáno rozehřívat motor otevřeným plamenem, pokud není motor pro to konstrukčně vybaven.

(3) Vlečení vozidla za účelem uvedení jeho motoru do chodu v uzavřených prostorách a objektech je dovoleno jen na vyznačených místech a pokud se zachovají podmínky, stanovené zvláštními předpisy. [11])

§ 14
Huštění, montáž a demontáž pneumatik

(1) Při huštění pneumatik kol nenamontovaných na vozidle s ráfkem opatřeným závěrným a pojistným kruhem nebo s děleným ráfkem, musí být pracovník chráněn bezpečným krytem schváleného typu. Pokud pracovník provádí huštění pneumatiky mimo prostor garáže a dílny (u benzinových čerpadel, během cesty apod.) nemusí být chráněn krytem, musí však stát stranou tak, aby nebyl ohrožen.

(2) Není dovoleno uvolňovat pneumatiku jejím přihušťováním.

§ 15
Mechanismy a zařízení speciálních vozidel

Vysouvací, zdvihací a podobné mechanismy speciálních vozidel (silničních jeřábů, rypadel, mechanických nakladačů, zdvihacích plošin, žebříků apod.) se nesmí během přepravy uvádět v činnost a musí být bezpečně zajištěny proti samovolnému pohybu. Převážet zavěšená břemena na zdvihacím zařízení silničního jeřábu je zakázáno, pokud podle technických podmínek výrobce není stanoveno jinak.

Zařízení a údržba pracovišť

§ 16
Údržba vozidel

Provozovatel je povinen zajistit řádný stav a čistotu kabiny, karoserie, stupátek, stupaček (žebříků) a madel, pokud je jimi vozidlo vybaveno, a v zimě zajistit odstranění vzniklé námrazy.

§ 17

V kabině řidiče se nesmí ukládat hořlavé kapaliny nebo snadno vznětlivé látky. V prostoru pro akumulátory nebo na jeho povrchu se nesmějí ukládat žádné předměty.

§ 18
Pracoviště pro údržbu a opravy vozidel

(1) Pracoviště pro údržbu, prohlídky a opravy vozidel musí být od prostoru pro stání vozidel oddělena podle zvláštních předpisů. [12])

(2) Pracoviště (místnosti apod.), skladiště, hygienická zařízení musí být vybaveny a trvale udržovány v řádném stavu podle zvláštních předpisů [13]) a dostatečně osvětleny neoslňujícím světlem. [14]) Jejich podlaha, včetně podlah jam, musí být upravena podle zvláštních předpisů, [15])

nesmí být nerovná, zkroucená ani vydrolená. Podlaha na stálých pracovištích musí být tepelně izolována. Stropní konstrukce a podlahy musí odpovídat danému užitnému zatížení.

(3) V místnostech, kde se pracuje s vodou, olejem apod., musí být podlaha ve spádu k zamřížovaným vpustím do odpadu.

(4) Provozovatel je povinen neprodleně opravit poškozená místa podlahy, obnovovat podle potřeby nátěr stěn a stropů a před každou směnou vyčistit všechny pracovní prostory a jejich příslušenství tak, aby se nezvířoval prach a odstranila kluzkost podlah. Každý pracovník musí trvale udržovat pořádek a čistotu na svém pracovišti.

(5) Spojovací a únikové cesty, jakož i schody, musí být označeny, [16]) upraveny a udržovány tak, aby chůze po nich byla bezpečná; zejména je zakázáno skládat na těchto místech jakékoli předměty.

(6) Na lince pro svážný pohyb vozidel musí být na jednotlivých stanovištích vozidel umístěny vkladatelné a vyjímatelné klíny. Klíny předchozího stanoviště smějí být vyňaty teprve tehdy, až jsou klíny následujícího stanoviště v poloze pro zastavení a zajištění vozidla.

(7) Pracoviště, kde se pracuje na spodcích vozidel, musí být vybavena účinnými a bezpečnými zdvihacími zařízeními, rampami nebo prohlídkovými a montážními jámami tak, aby mohli pracovníci při práci stát. Rampy musí mít vodicí lišty upravené tak, aby zabránily bočnímu sjetí vozidla z rampy. Podélný sklon ramp měřený v jejich podélné ose nesmí být větší než 14 %. Pracoviště ve výšce vyšší než 0,60 m [17]) musí být na volných okrajích opatřena po celé délce pevným a bezpečným zábradlím vysokým nejméně 1,10 m, se střední tyčí a nejméně 0,10 m vysokou ochrannou lištou pod zábradlím. Světlá šířka mezi obrysem nejširšího vozidla a zábradlím musí být nejméně 0,75 m.

(8) Pracoviště, kde se spouštějí spalovací motory, musí být vybavena účinným zařízením pro dokonalé odvádění výfukových plynů mimo pracovní prostor podle zvláštních předpisů. [18])

Pracovní jámy

§ 19

(1) V prostorách, kde jsou pracovní jámy (dále jen "jámy"), musí být na dobře viditelném místě umístěny bezpečnostní pokyny pro práci v jámách vydané provozovatelem.

(2) Nepoužívané jámy musí být zabezpečeny kryty, které nebrání jejich stálému větrání nebo musí být ohrazeny bezpečným sklopným nebo přenosným zábradlím. Kryty musí mít dostatečnou nosnost a musí být v úrovni okolní podlahy vloženy v kovovém rámu s vybráním.

(3) Při stálém bezprostředním střídání vozidel nad jámou musí být na podlaze trvale a zřetelně vyznačeno pásmo, do něhož kromě vozidel přistavovaných do opravy nebo k prohlídce (údržbě) a pracovníků provádějících tyto práce, se nesmí vjíždět ani vstupovat. Zákaz vstupu do tohoto pásma musí být vyznačen zřetelnými a dobře viditelnými výstražnými značkami, upozorňujícími na nebezpečí uklouznutí a pádu do hloubky. [19]) Na jámách pro více než dvě vozidla, musí být za každým druhým přistaveným vozidlem umístěny můstky pro bezpečný přechod přes jámu.

(4) Do každé jámy musí být neustále zajištěn bezpečný vstup a výstup. Jámy, jejichž délka umožňuje současně přistavení dvou nebo více vozidel, musí mít pro každá dvě přistavená vozidla samostatný bezpečný vstup a výstup. Je zakázáno jámu překračovat a přeskakovat.

(5) Hloubka jam musí odpovídat typům opravovaných vozidel; jámy musí mít hladké stěny světlé barvy. Povrch stěn a podlah musí být snadno omyvatelný a musí být udržován v čistotě. Elektrické zařízení v jámách musí vyhovovat zvláštním předpisům. [20])

§ 20

(1) Jáma musí být vybavena

a) nejméně jednou zásuvkou přednostně umístěnou v jámě, v krytí a provedení podle zvláštních předpisů, [21])

b) pevnými svítidly, v krytí a provedení odpovídajícímu zvláštním předpisům, [22])

c) výklenky ve stěnách, umístěnými ve výšce umožňující pohodlné odkládání nářadí při práci,

d) pokud to povaha práce vyžaduje, nejméně jednou montážní plošinkou upravenou tak, aby ji bylo možno zvýšit podle potřeby stanoviště pracovníka způsobem zaručujícím mu při práci dokonalou stabilitu,

e) tabulkami upozorňujícími na zákaz kouření a užívání otevřeného ohně v jámě, popř. na jiné povinnosti pracovníků,

f) záchytnou (čistící) jímkou, umístěnou v nejnižším bodě a krytou ochranným roštem.

(2) Použitá jáma musí být nejméně jednou za směnu vyčištěna a před a po použití vyvětrána; jáma musí být neprodleně vyčištěna a vyvětrána při úniku hořlavin do jámy.

(3) Do jam mají přístup jen pracovníci určení vedoucím pracovníkem, a to jen za účelem prohlídky, údržby nebo opravy vozidel nebo čištění, prohlídky a opravy jam.

(4) Je zakázáno

a) používat otevřeného ohně a kouřit v jámách nebo ve vzdálenosti menší než 1,5 m všemi směry od nich; povoleno je pouze svařování na vozidlech, ze kterých byly vypuštěny pohonné hmoty v jámách, opatřených fungující vzduchotechnikou za podmínek stanovených zvláštními předpisy; [23]) za fungující vzduchotechniku se považuje též účinné odsávací zařízení,

b) používat hořlavých kapalin k čištění vozidel stojících nad jámami,

c) vnášet do jam nádoby, které obsahují nebo obsahovaly výbušné látky, hořlavé kapaliny nebo jiné zdraví ohrožující látky a plyny, včetně tlakových nádob a akumulátorových baterií,

d) odkládat při práci v jámě, zvláště na jejím konci, části jejího krytu tak, že by ztížily únik z jámy v případě nebezpečí,

e) prodlévat uvnitř jámy v době přistavování a odjíždění vozidla,

f) demontovat na vozidle stojícím nad jámou součástky nebo dílce, které by svou hmotností mohly ohrozit bezpečnost pracovníků, bez předběžného zajištění proti uvolnění a pádu,

g) odkládat v jámách nástroje a součástky jinam než do výklenků k tomu určených,

h) vypouštět na dno jámy jakékoli provozní kapaliny.

§ 21

(1) Vedoucí pracovník je povinen soustavně kontrolovat stav jámy a zejména prověřit před použitím každou jámu, která nebyla používána po dobu jednoho pracovního týdne a každou jámu, v níž mají být provedeny svářečské práce.

Přitom je povinen přesvědčit se zejména o stavu

a) podlahy, krytu jámy, zábradlí a výstražných značek,

b) vnitřního osvětlení,

c) čistoty stěn, podlah a schodů přístupových schodišť,

d) montážních plošinek a jiného zařízení,

e) čistoty ovzduší v jámě a provozuschopnosti vzduchotechnického zařízení, pokud je jím vybavena,

f) zabezpečení únikových cest z montážní jámy a o tom, že se jáma nečistí látkami uvedenými v § 20 odst. 4 písm. b).

(2) Vedoucí pracovník je povinen soustavně prověřovat, zda pracovníci při práci v jámách správně používají provozovatelem předepsané osobní ochranné pracovní prostředky.

§ 22
Zařízení pro nepojízdná motorová a přípojná vozidla

(1) Jámy a rampy, na kterých se provádějí prohlídky, údržba a opravy nepojízdných motorových a přípojných vozidel, musí být průjezdné, nebo musí být vybaveny zařízením umožňujícím jejich bezpečné přistavení a odstavení.

(2) Neprůjezdné (koncové) jámy musí být opatřeny zarážkami přemístitelnými podle typu vozidel, které nad jámu zajíždějí.

(3) Je zakázáno přistavování a odstavování vozidel nad jámy (z jámy) a na rampy (z rampy) tažením nebo tlačením osobami.

§ 23
Garáže, odstavné plochy a dopravní cesty

(1) Zvláštní předpisy stanoví, jak musí být zařízeny a vybaveny garáže a odstavné plochy. [24])

(2) Vjezdy a výjezdy hromadných garáží, opraven a podobných prostorů, do kterých vjíždějí vozidla, musí být po obou stranách opatřeny šikmým barevným šrafováním žlutými a černými pruhy, [25]) stejně širokými, směřujícími od svislé osy souměrnosti vjezdu (výjezdu) pod úhlem 45 stupňů nahoru, a to do výše 3 m tak, aby barevné značení bylo viditelné i při otevřených vratech. Šrafování musí být provedeno do vzdálenosti 0,20-0,30 m od hrany zárubně vrat. Šířka barevných pruhů musí být 0,14-0,22 m. Tímtéž šrafováním musí být opatřeny také spodní části sklopných vrat do výšky 0,3 m. Otevřená vrata musí být zajistitelná proti samovolnému zavření; sklopná vrata v otevřené poloze musí být zajištěna proti samovolnému pádu.

(3) Odpadky nasycené olejem nebo hořlavými kapalinami není dovoleno v garáži ukládat nebo odhazovat. Hořlavé čistící prostředky je dovoleno ukládat jen v plechových těsně uzavíratelných nádobách. Snadno vznětlivé látky se nesmějí ukládat blíže než 8 m od garáže.

(4) V garážích musí být umístěny hasicí přístroje podle zvláštních předpisů, [26]) popřípadě i další požární nářadí; hasicí přístroje musí být přezkušovány způsobem a ve lhůtách stanovených zvláštními předpisy. [27]) Všichni pracovníci pracující v garážích musí být vycvičeni v používání hasicích přístrojů a požárního nářadí a musí znát požární a poplachové směrnice. V garáži je zakázáno doplňovat nádrž vozidla pohonnými hmotami a spouštět ohřívací zařízení motoru, prostoru pro řidiče, popřípadě pro cestující, vznikají-li při tom škodlivé plyny.

(5) Motor vozidla je dovoleno uvádět do chodu v garáži jen za účelem bezprostředního výjezdu z garáže.

(6) Garáž se nesmí používat jako prostor pro ošetřování, údržbu nebo opravy vozidel (kromě denní obsluhy vozidla před započetím a po ukončení jízdy).

(7) Nejvyšší dovolená rychlost vozidla v prostorách organizace a na pracovištích musí být stanovena v dopravně provozním řádu podle místních podmínek, nesmí však být vyšší než 30 km za hodinu. Pracovištěm se rozumí i místo prací prováděných za provozu na silnicích. Příslušný inspektorát bezpečnosti práce může povolit zvýšení maximální rychlosti do 60 km/h. Tato úprava musí být uvedena v dopravně provozním řádu. Organizace jsou povinny vyznačit stanovenou nejvyšší rychlost a tam, kde je to z provozního hlediska zapotřebí, také přikázaný směr jízdy dopravními značkami.

(8) Na volných prostranstvích je dovoleno odstavovat vozidla jen tehdy, odpovídají-li tato prostranství zvláštním předpisům. [28])

§ 24
Nabíjecí stanice akumulátorů

(1) Akumulátorové baterie s úhrnným výkonem nad 500 W nebo s vybíjecím napětím nad 65 V je dovoleno nabíjet a dobíjet jen ve zvláštních místnostech se sklonem podlahy směrem k jímce, oddělených a uzavřených od ostatních provozních místností, náležitě temperovaných a při nuceném větrání větraných podtlakově (dále jen "akumulátorovny").

(2) Elektrická zařízení v akumulátorovnách musí odpovídat zvláštním předpisům. [29])

(3) Každá akumulátorovna musí být vybavena skříňkou obsahující předepsané léky a prostředky k poskytnutí první pomoci, potřebným počtem respirátorů, sněhovým hasicím přístrojem a umyvadlem s tekoucí vodou a mýdlem.

(4) Vstupovat do akumulátorovny smějí jen pověření pracovníci. Zákaz vstupu musí být vyznačen na tabulce umístěné zvenku na každých dveřích vedoucích do této místnosti.

(5) V akumulátorovně je zakázáno jíst, pít, kouřit a používat otevřeného ohně.

(6) Náplň akumulátorových baterií se smí připravovat jen způsobem stanoveným výrobcem a ve speciálně upravených nádobách; přečerpávání je dovoleno provádět jen zařízením upraveným tak, aby pracovník nemohl přijít do přímého styku s žíravinou. Pracovníci jsou povinni používat při práci s žíravinou štítku z plexiskla k ochraně obličeje, gumových rukavic, gumové obuvi a zástěry odolné proti žíravině; zástěry musí přesahovat okraj obuvi.

(7) Spojení akumulátorů při nabíjení musí být provedeno pevně přiléhající spojkou, která zamezuje jiskření. Není dovoleno spojovat svorky akumulátorů drátem.

(8) Provozovatel je povinen přidělit pracovníkům, kteří pracují v akumulátorovnách, skříně pro oddělené ukládání pracovního a vycházkového oděvu.

Doprava nákladů

§ 25
Doprava nákladů na ložné ploše

(1) Náklady je dovoleno dopravovat vozidly jen za podmínek stanovených zvláštními předpisy. [30]) Vozidla pro dopravu nákladů musí být v takovém technickém stavu a vybavena takovým zařízením, aby byla zaručena bezpečná doprava a snadná manipulace s nákladem.

(2) Hmotnost nákladu musí být stejnoměrně rozložena na ložné ploše a náklad zajištěn tak, aby nemohl spadnout, posouvat se nebo se zvrátit, a aby rovnoměrně zatěžoval kola. Plachty se musí upevnit tak, aby se při jízdě nevzdouvaly; sypké materiály musí být zakryty plachtou tak, aby nedocházelo k jejich rozprašování. Sláma, seno a podobné náklady musí být uloženy tak, aby se netřely o kola vozidla a byly mimo dosah výfukových plynů. Odklápěcí bočnice vozidel musí být bezpečně zajištěny spínacími řetězy; řetězy musí být dostatečně odolné proti předpokládanému tahu a nárazu; jsou-li ze dvou částí, musí být spolehlivě spojeny s pojistkou. Při jízdě musí být sklápěcí karoserie vozidla zajištěna (např. zajišťovacími kolíky apod.). Řidič je povinen se přesvědčit před začátkem jízdy o bezpečném zajištění bočnic, zadního a předního čela, sklápěcí karoserie a nákladu vozidla.

(3) Kotvení nákladu na ložné ploše vozidla je dovoleno jen do kotevních ok ve vyztužené podlaze nebo vyztužených pevných částech karoserie, pokud je vozidlo kotevními oky vybaveno.

(4) Vozidla musí být při nakládce a vykládce bezpečně zabrzděna a náklad musí být ukládán a skládán tak, aby nedošlo k překlopení, zvrácení nebo pohybu vozidla. Návěsy a jednonápravové přívěsy musí být bezpečně podepřeny.

(5) Nakládku, dopravu a vykládku nebezpečných nákladů (hořlavin, výbušin, leptavých, radioaktivních a jiných zdraví škodlivých látek) je nutno provádět podle ustanovení zvláštních předpisů. [31])

(6) Živá zvířata musí být při dopravě uvázána do kotevních ok nebo musí být přepravována na vozidlech, jejichž ložná plocha je rozdělena na jednotlivé boxy tak, aby bylo zajištěno rovnoměrné rozložení nákladu a zabráněno samovolnému přemisťování dopravovaných zvířat. Při dopravě živých zvířat musí být vozidlo vybaveno dostatečně pevnými a vysokými bočnicemi a čely a splňovat podmínky stanovené zvláštními předpisy. [32])

(7) Pracovník při otvírání bočnic je povinen zabezpečit, aby nikdo nebyl v dosahu bočnic, zadního čela nebo uvolněného nákladu tak, aby jimi nemohl být zasažen.

(8) Pokud je to nutné z důvodů bezpečnosti dopravy nákladu, aby pracovník doprovázel náklad na ložné ploše vozidla, musí mu být vyhrazeno místo, odkud může vyzvat smluveným znamením řidiče, aby zastavil, hrozí-li nebezpečí. Toto místo musí být bezpečně zajištěné tak, aby nedošlo k ohrožení pracovníka. Pracovníci doprovázející náklad nesmějí za jízdy stát na ložné ploše nebo nákladu, ani sedět na bočnicích nebo na čelech vozidla. Při dopravě dlouhého dříví, kulatiny, kovových tyčí, trub, sypkých hmot, obilí, slámy, sena a podobných nákladů nesmí být na nákladu nikdo přepravován.

(9) Je-li nutno při vykládacích nebo nakládacích pracích vystoupit či sestoupit na vozidlo (z vozidla), musí být použito žebříku nebo jiného rovnocenného zařízení. Stojí-li vozidlo na svahu, smí se použít k výstupu a sestupu žebříku jen s podmínkou, že je zapřen proti svahu.

(10) Je zakázáno dopravovat osoby na ložné ploše vyklápěcích zařízení, s výjimkou sklápěcího přívěsu traktoru, který má vyklápěcí korbu pevně zajištěnou svorníky. [33])

§ 26
Doprava zavazadel na střeše vozidla

(1) Zavazadla dopravovaná na střeše vozidla musí být umístěna a upevněna tak, aby nemohla spadnout, posouvat se a nepřesahovala šířku vozidla.

(2) Vozidla o celkové výšce přesahující 2 m, na jejichž střeše se dopravují náklady, musí být vybavena žebříkem nebo jiným rovnocenným zařízením. Zavazadla smí ukládat na střechu, jakož i skládat ze střechy vozidla, jen řidič nebo provozovatelem určený pracovník.

§ 27
Doprava zvláště těžkých a rozměrných nákladů

(1) Zvláště těžkými a rozměrnými náklady se pro účely této vyhlášky rozumějí takové náklady, při jejichž dopravě celková hmotnost nebo celkové rozměry vozidla přesahují míry stanovené zvláštními předpisy. [34])

(2) Při dopravě zvláště těžkých a rozměrných nákladů musí být

a) stanoven technologický postup při dopravě, nakládání a vykládání,

b) zajištěna technická úprava pracoviště k nakládání dopravovaného břemene,

c) zajištěna vhodná zařízení a pomůcky dostatečné únosnosti pro naložení a vyložení,

d) prověřeno zajištění nákladu pro dopravu,

e) přiděleni na vozidlo nejméně dva řidiči, zajištěn dostatečný počet dalších pracovníků pro manipulaci s nákladem a určen pracovník řídící práce při nakládání, upevnění a vykládání (§ 7).

Společná a závěrečná ustanovení

§ 28
Školení a zkoušky

(1) Provozovatel je povinen zajistit, aby se pracovníci pověření výkonem pracovních nebo řídících činností uvedených v § 1 podrobili před nástupem do výkonu nebo řízení těchto pracovních činností a vždy po 2 letech zkoušce, při níž mají prokázat znalost předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu silničních vozidel. K tomuto účelu je povinen organizovat před nástupem těchto pracovníků jejich školení a praktický výcvik a nejméně jednou za rok jejich školení. Školení může být spojeno se školením prováděným podle zvláštních předpisů. [35])

(2) Zkouška podle předchozího odstavce se skládá před komisí, jejíž členy a předsedu jmenuje provozovatel v dohodě s příslušným orgánem Revolučního odborového hnutí, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, v dohodě s příslušným orgánem Svazu družstevních rolníků České socialistické republiky, jde-li o výrobní družstvo, v dohodě s komisí politicko-výchovné práce a péče o členy. O termínu a místě konání zkoušek uvědomí organizace provádějící tyto zkoušky alespoň 4 týdny před konáním zkoušky místně příslušný inspektorát bezpečnosti práce.

(3) Zkouška ze znalostí předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu silničních vozidel může být provedena zkouškou z těchto předpisů prováděnou při povinném poučování řidičů. [36]) Provozovatel může dohodnout za podmínek uvedených v odstavci 2 provedení zkoušky s jinou organizací.

(4) Pracovníci, kteří neuspěli při zkoušce podle odstavce 1 ji mohou opakovat nejdříve po uplynutí jednoho měsíce.

(5) Provozovatel je povinen doklady o školení a způsobu provádění zkoušek a o jejich výsledcích ukládat do osobního spisu pracovníka.

§ 29
Účast orgánů společenské kontroly

Provozovatelé při plnění povinností podle této vyhlášky úzce spolupracují s orgány společenské kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci. [37])

§ 30
Přechodné a zrušovací ustanovení

(1) Zrušuje se vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce č. 87/1971 Sb., k zajištění bezpečnosti práce při provozu silničních vozidel.

(2) Ustanovení § 2 odst. 1, pokud jsou podle něho stanoveny bezpečnostní přestávky v pravidelné veřejné autobusové dopravě a městské hromadné dopravě se zrušuje dnem 31. 5. 1981.

§ 31
Účinnost

(1) Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. října 1980.

(2) Ustanovení § 3 této vyhlášky, pokud se vztahují na bezpečnostní přestávky v pravidelné veřejné autobusové dopravě a městské hromadné dopravě, nabývá účinnosti dnem 1. 6. 1981.

Předseda:

Dr. Bartík v. r.

1) Zásady pro poskytování některých služeb a oprav občany na základě povolení národního výboru schválené usnesením vlády ze dne 3. března 1965, uveřejněné pod č. 20/1965 Sb.

2) Zákon č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích.

3) Vyhláška č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech, ve znění vyhlášky č. 3/1972 Sb.

4) Touto úpravou nejsou dotčeny předpisy upravující délku pracovní doby.

5) § 32 vyhlášky č. 90/1975 Sb., o podmínkách provozu vozidel pozemních komunikacích.

6) ČSN 30 0024 Rozdělení a druhy vozidel - definice základních pojmů.

7) Vyhláška č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu.

8) § 19 vyhlášky č. 100/1975 Sb.

9) Např. ČSN 36 0046 Umělé osvětlení v průmyslových závodech, ČSN 36 0061 Osvětlení železničních prostranství.

10) Vyhláška č. 90/1975 Sb.

11) § 26 vyhlášky č. 100/1975 Sb.

12) ČSN 73 0802 Požární bezpečnost staveb. ČSN 73 0837 Jednotlivé a řadové garáže. ČSN 73 0838 Hromadné garáže.

13) Směrnice č. 46/1978 Sb. Hyg. předpisů, o hygienických požadavcích na pracovní prostředí, ve znění uveřejněném ve sbírce Hygienických předpisů, svazek 39 z roku 1978 (dále jen "Směrnice č. 46/1978").

14) ČSN 36 0035 Denní osvětlení budov. ČSN 36 0046 Umělé osvětlení v průmyslových závodech.

15) ČSN 73 6059 Servisy a opravny motorových vozidel, čerpací stanice pohonných hmot. Základní ustanovení.

16) ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky, zejména tabulky se značkou 0622, 7810 a 7812.

17) ČSN 73 5105 Výrobní průmyslové budovy.

18) ČSN 73 6059 Servisy a opravny motorových vozidel, čerpací stanice pohonných hmot.

19) ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky.

20) ČSN 34 1440 Předpisy pro elektrická zařízení v místech s nebezpečím výbuchu hořlavých plynů a par.
ČSN 34 0110 Předpisy pro krytí elektrických předmětů.
ČSN 34 1010 Všeobecné předpisy pro ochranu před nebezpečným dotykovým napětím.

21) ČSN 34 0110 Předpisy pro krytí elektrických předmětů.

22) ČSN 34 0110 Předpisy pro krytí elektrických předmětů. ČSN 33 2310 Předpisy pro elektrická zařízení v různých prostředích.

23) ČSN 05 0610 Bezpečnostné ustanovenia pre zváranie plameňom a rezanie kyslíkom.
ČSN 05 0630 Bezpečnostní ustanovení pro svařování elektrickým obloukem.

24) ČSN 73 6057 Jednotlivé a řadové garáže.
ČSN 73 0838 Hromadné garáže.
ČSN 73 6056 Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel pro motorovou dopravu.

25) ČSN 01 2720 Bezpečnostní barvy.

26) ČSN 73 0837 Jednotlivé a řadové garáže. ČSN 73 0838 Hromadné garáže.

27) Vyhláška č. 70/1960 Sb., o zajištění pohotovosti hasicích zařízení.

28) ČSN 73 6056 Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel.

29) ČSN 34 1440 Předpisy pro elektrická zařízení v místech s nebezpečím výbuchu hořlavých plynů a par.

30) § 35 a 36 vyhlášky č. 100/1975 Sb.

31) Zejména IV. díl výnosu Ústředního báňského úřadu z 26. 6. 1965 čj. 65/1965, kterým se vydává bezpečnostní předpis o výbušinách, registrovaný v částce 31/1965 Sb., ČSN 07 8305

Kovové tlakové nádoby k dopravě plynů. Technické předpisy, ČSN 34 1730 Předpisy pro pracoviště s radioaktivními látkami, ČSN 65 0201 Předpisy pro zajištění požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě hořlavých kapalin.

32) § 69 vyhlášky č. 90/1975 Sb.

33) § 34 odst. 1 vyhlášky č. 100/1975 Sb.

34) § 12 a 14 vyhlášky č. 90/1975 Sb.

35) Vyhláška č. 94/1972 Sb., o výcviku a dalším zvyšování odbornosti řidičů silničních motorových vozidel.
Vyhláška č. 60/1976 Sb., kterou se vydávají zásady školení pracovníků o požární ochraně.

36) Vyhláška č. 94/1972 Sb.

37) Směrnice ÚRO č. 124/1973 Sb., o postavení a úkolech orgánů ROH v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.